

1η Παγκρήτια Συνάντηση Ερασιτεχνών Αστρονόμων

Το Σαββατοκύριακο 1-3 Αυγούστου 2008 πραγματοποιήθηκε η 1η Παγκρήτια Συνάντηση Ερασιτεχνών Αστρονόμων, η πρώτη οργανωμένη συνάντηση ερασιτεχνών στο πεδίο με συμμετοχές από Χανιά, Ηράκλειο, Άγιο Νικόλαο, Σητεία. Κύριος φορέας της εκδήλωσης ήταν ο Σύλλογος Φίλων Αστρονομίας Κρήτης σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης / Αστεροσκοπείο Σκίνακα και την Αστρονομική Ομάδα Φοιτητών Πανεπιστήμιου Κρήτης. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στην ευρύτερη περιοχή του Ψηλορείτη, με διαμονή στο χωριό Αξός κοντά στα Ανώγεια για τους περισσότερους εκτός Ηρακλείου, μια και οι τελευταίοι έρχονταν εύκολα από το Ηράκλειο (περίπου 1 ώρα δρόμος). Αυτό εμπόδισε κάπως την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων την μέρα και οι διαθέσιμες ώρες τα βράδια εξαντλήθηκαν φυσικά στις παρατηρήσεις, είτε από την κορυφή του Σκίνακα το πρώτο βράδυ είτε από το οροπέδιο της Νίδας το δεύτερο.

1η νύχτα

Για την πρώτη βραδιά (Παρασκευή προς Σάββατο) είχε οργανωθεί σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης / Αστεροσκοπείο Σκίνακα και παρατήρηση από το μεγάλο τηλεσκόπιο των 1.3μ. Η παρατήρηση έγινε χρησιμοποιώντας την κάμερα CCD που ήταν τοποθετημένη στο τηλεσκόπιο. Αν και γενική απαίτηση πολλών ήταν η παρατήρηση μέσω προσοφθάλμιου φακού αυτό δεν ήταν δυνατό αφενός γιατί η αλλαγή είναι μία σημαντική διαδικασία που πραγματοποιείται από τεχνικούς και αφετέρου το τηλεσκόπιο έπρεπε να χρησιμοποιηθεί από τους επαγγελματίες μετά τις 4 το πρωί. Ωστόσο, η παρατήρηση μέσω της CCD έδωσε τη δυνατότητα σε ερασιτέχνες να πάρουν μια σειρά από εικόνες σε διάφορα φίλτρα όπως ακριβώς και οι επαγγελματίες. Στην συνέχεια οι εικόνες αυτές ήταν διαθέσιμες για περαιτέρω επεξεργασία και σύνθεση. Οι στόχοι ήταν διάφορα αντικείμενα (γαλαξίες, νεφελώματα, κα)

μερικά από τα οποία πολύ δύσκολα για τα ερασιτεχνικά τηλεσκόπια αλλά φυσικά εύκολα (γέμιζαν όλο το πεδίο σχεδόν της κάμερας) για το ...1,3μ τηλεσκόπιο (δηλαδή 1300 ολόκληρα χιλιοστά διάμετρο!). Βέβαια στον έλεγχο του τηλεσκοπίου βρίσκονταν πάντα 2 άτομα (ένας που χειριζόταν το τηλεσκόπιο και ένας που παρακολουθούσε για να μάθει την διαδικασία) και λίγος ακόμη κόσμος γιατί το δωμάτιο δεν ήταν μεγάλο. Οι υπόλοιποι ουσιαστικά ήταν έξω από τον κύριο θόλο και χρησιμοποιούσαν τα μικρότερα (ιδιωτικά) τηλεσκόπια τα οποία ήταν στημμένα και “κοίταζαν” τον καταπληκτικό ουρανό πάνω από την κορυφή του Σκίνακα. Αν και Αύγουστος, στα 1700μ υψόμετρο την νύκτα η θερμοκρασία δεν συγχωρεί όσους δεν ήταν κατάλληλα ντυμένους (ο γράφων ήταν ένας αν όχι ο μοναδικός). Τελικά και ενώ κάποιες απώλειες είχαν αρχίσει από πιο νωρίς (ο γράφων λόγω υποχρεώσεων όσο και κρύου αποχώρησε κατά τις 1) η βραδιά έληξε κατά τις 4:30.

Εικόνες από τον χώρο
ελέγχου του τηλεσκοπίου Σκίνακα.
(φωτό Μαραβέλιας Γρηγόρης).

2η νύχτα

Η επόμενη μέρα βρήκε σχεδόν όλους να ασχολούνται με τις παρατηρήσεις τις προηγούμενης νύχτας και το προγραμματισμό της επόμενης παρατήρησης για το Σάββατο βράδυ. Βέβαια υπήρξε χρόνος για ξεκούραση και βόλτα σε γύρω αξιοθέατα. Όχι για πολύ όμως γιατί το ραντεβού είχε δοθεί για νωρίς το βράδυ. Έτσι, αφού συναντηθήκαμε στα Ανώγεια ξεκινήσαμε όλοι μαζί σχεδόν για το οροπέδιο της Νίδας. Λόγω του αέρα και της σκόνης που σηκωνόταν προσπαθήσαμε να βρούμε ένα σχετικά απάνεμο σημείο κοντά στην πλαγιά του βουνού αξιοποιώντας και την θέση των αυτοκινήτων. Παρόλα αυτά δεν περιορίστηκε σημαντικά ο καταπληκτικός κατά τα άλλα ουρανός. Στην συνέχεια στήθηκαν τα τηλεσκόπια (περίπου 10, από 4 έως 12 ίντσες) και ο απαραίτητος εξοπλισμός. Αφού τραβήχτηκαν οι απαραίτητες αναμνηστικές φωτογραφίες τα πολλά φώτα περιορίστηκαν (και ... δια ροπάλου!) και μετά τις 10μμ άρχισε η ουσιαστική παρατήρηση. Μοναδική εξαίρεση αποτέλεσε το κεράκι για τα “χρόνια πολλά” του Δημήτρη Βαρελά που έκλεισε τα 73 στο βουνό. Η νύχτα κύλησε ήρεμα για τους περισσότερους (περίπου 25 άτομα) εκτός από κάποιες μικροατυχίες, όπως για παράδειγμα ο Χρήστος Σωτηρόπουλος που έμεινε για δεύτερη φορά χωρίς μπαταρία, αλλά συνέχισε χειροκίνητα. Οι πιο δημοφιλείς στόχοι για του περισσότερους ήταν φυσικά deep sky αντικείμενα (λόγω και του εξαιρετικού

ουρανού) αλλά λόγω εποχής (αρχές Αυγούστου) έντονη ήταν και η δραστηριότητα των διαττόντων. Απολαύσαμε αρκετούς Περσείδες με αποκορύφωμα έναν Υδροχοίδα που ξεκίνησε από το -3 για να φτάσει σε μια έκλαμψη μεγέθους -6 στο τέλος. Ο γράφων ασχολήθηκε τόσο με συστηματική παρατήρηση διαττόντων (κυρίως μετά την αποχώρηση των περισσοτέρων κατά τις 2) όσο και μεταβλητών. Στην παρατήρηση μεταβλητών συμμετείχαν και άλλοι μετά από μια μικρή εισαγωγή για το πως να εκτιμήσουν την λαμπρότητα φωτεινών άστρων όπως το δ και μ Κηφέα. Ωστόσο, η νύχτα για τους περισσότερους δεν κράτησε πολύ καθώς υπήρξε μια μεγάλη αποχώρηση κατά της 2 με αποτέλεσμα να μείνουν στο βουνό ο γράφων μαζί με άλλους δύο φίλους από το Ηράκλειο. Παράλληλα είδαμε φώτα να ανεβαίνουν προς το σημείο που είχαμε στήσει (στην μέση ενός χωματόδρομου). Ένας βοσκός ανέβαινε για την στάνη του και μετά από μια μικρή συνεννόηση άφησε το αγροτικό πιο κάτω για να μην μας ενοχλήσει. Πέρασε από τα τηλεσκόπια να ρίξει μια ματιά και πήγε στην στάνη για ύπνο. Έτσι συνεχίσαμε τις παρατηρήσεις μας: ο Δημήτρης Μανούσος την οπτική παρατήρηση δύσκολων γαλαξιών με το 12" τηλεσκόπιό του, ο Μάνος Τσικαλάς την φωτογράφιση διαφόρων στόχων με το 8" (μέχρι να τελειώσουν και οι δύο μπαταρίες της Canon 400D) και ο γράφων την παρατήρηση διαττόντων. Η αποχώρησή μας έγινε λίγο πριν το ξημέρωμα απόλυτα ευχαριστημένοι από την βραδιά. Αναμένουμε με αγωνία την επόμενη παγκρήτια συνάντηση το καλοκαίρι του 2009, Διεθνές Έτος Αστρονομίας.

Εικόνες από την
δεύτερη βραδιά, κατά την διάρκεια της παρατήρησης.
(φωτό Μαραβέλιας Γρηγόρης)